

## Analisis Kesilapan Dalam Pembelajaran Bahasa Melayu Oleh Pelajar Asing

*Yong Chyn Chye*

*[yong.chyn.chye@mmu.edu.my](mailto:yong.chyn.chye@mmu.edu.my)*

*Pusat Pengajian Asas dan Pendidikan Lanjutan (FOSEE)*  
*Universiti Multimedia*

*Vijayaletchumy a/p Subramaniam*

*[letchumy@fbmk.upm.edu.my](mailto:letchumy@fbmk.upm.edu.my)*

*Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi*  
*Universiti Putra Malaysia*

### Abstrak

Kajian ini menyelidik kesilapan leksikal dan mengklasifikasikan jenis kesilapan dalam aspek fonologi yang dilakukan oleh pelajar asing dalam pembelajaran bahasa Melayu sebagai bahasa asing di Universiti Multimedia, Cyberjaya. Kedua-dua pendekatan analisis kontrastif dan analisis kesilapan diaplikasikan dalam penulisan pelajar asing yang berasal dari Botswana, China, Iran dan Indonesia. 75 orang pelajar asing ini telah mengikuti kelas Bahasa Kebangsaan B selama empat belas minggu. Ujian penulisan dan pemerhatian selama lapan minggu digunakan dalam proses pengumpulan data. Sebanyak 182 kes kesilapan ortografi/ ejaan telah dikenal pasti dan digolongkan kepada lima aspek mengikut tahap kesukaran penguasaan yakni kata angka asas, diikuti kata tanya, kata komunikasi asas, kata ganti nama diri, dan akhirnya kata sapaan. Jenis kesilapan fonologi yang paling kerap direkod adalah penukar huruf dengan huruf lain. Kesilapan-kesilapan berkenaan adalah berbeza antara pelajar mengikut latar belakang demografi, khasnya negara asal dan bahasa ibunda. Ini mencadangkan bahawa pelajar-pelajar yang berbilang bangsa memerlukan penekanan atau bimbingan yang berbeza. Walau bagaimanapun, pelajar asing setakat ini masih pasif dalam pembelajaran bahasa Melayu kerana lokasi pengajian lebih mendedahkan pelajar terhadap aplikasi bahasa Inggeris. Justeru, peranan guru bahasa dan motivasi pembelajaran amat penting. Selain itu, persediaan kaedah, bahan rujukan dan aktiviti pengajaran bagi menarik minat pelajar juga harus dititikberatkan. Dapatan dan cadangan yang diusulkan ini adalah penting terutamanya bagi bakal tenaga pengajar yang akan berkecimpung dalam bidang pengajaran bahasa Melayu sebagai bahasa asing. Kajian ini selaras dengan usaha mempromosikan bahasa Melayu di arena antarabangsa dan menjadi pelengkap kepada Rancangan Malaysia Ke-10 yang berpelan menarik seramai 150 ribu pelajar asing.

**Katakunci:** analisis kesilapan, bahasa Melayu, pelajar asing, kesilapan leksikal, kesilapan ortografi.

## Error Analysis In Learning Malay Language Among Foreign Students

### Abstract

This study investigates lexical errors and classifies the phonological errors that are committed by foreign students in learning the Malay language as a foreign language at Multimedia University, Cyberjaya. Both the contrastive analysis approach and error analysis have been applied on written tests among 75 foreign students from Botswana, China, Iran and Indonesia. They have attended Malay Language classes (*Bahasa Kebangsaan B*) for a semester or fourteen weeks. Written tests and observations were used in the process of data collection for eight weeks. A total of 182 orthography errors were identified and grouped into five areas according to the level of difficulties. These include the numbers in words, followed by question words, simple communication words, personal pronouns, and finally greeting words. On the other hand, the most frequently found phonological errors involve the changes of letters with other letters. These errors occur differently according to demographic background, especially the country of origin and mother tongue. At the present stage, foreign students are generally passive in the learning of Malay language. The location of MMU as an English campus in Cyberjaya has also exposed students more to the English learning environment. In such scenario, the role of language teachers and motivation of learning are very important. In addition, preparation methods, reference materials and teaching activities to attract students should also be emphasized. Results and recommendations of this study are particularly vital for prospective teachers to be involved in the teaching of Malay language as foreign language. This study is in line with efforts to promote Malay Language in the international arena and, is complementary to the 10<sup>th</sup> Malaysia Plan that aims to attract 150,000 foreign students.

**Keywords:** error analysis, Malay language, foreign students, lexical errors, orthography errors.

### Pendahuluan

Institut Pengajian Tinggi Swasta (IPTS) dan Agensi Kelayakan Malaysia (MQA) berperanan penting dalam mendukung usaha memperkasakan bahasa Melayu dalam kalangan pelajar bukan warganegara Malaysia di peringkat pengajian tinggi. Pada tahun 2010, seramai 86,923 orang pelajar asing dari 167 buah negara asing telah menyambungkan pengajian tinggi mereka di Malaysia (Perangkaan Pengajian Tinggi Malaysia, 2010). Kita seharusnya mengambil kesempatan zaman globalisasi dan kemudahan teknologi bagi memartabatkan bahasa Melayu. Usaha promosi bahasa Melayu di antara pelajar atau penutur asing perlu dipergiatkan kerana kita telah lewat berbanding bahasa asing yang lain.

Di negara Malaysia, pihak MQA telah pun dipertanggungjawabkan untuk menyediakan sukanan Bahasa Kebangsaan B, manakala IPTS membekalkan tenaga pengajar. Bagi

mengatasi masalah komunikasi pelajar asing di negara kita pula, sukatan mata pelajaran Bahasa Kebangsaan B iaitu bahasa Melayu telah ditawar kepada pelajar bukan warganegara Malaysia yang berminat. Bahasa Kebangsaan B ialah mata pelajaran yang wajib diajar di IPTS yang menggunakan bahasa pengantar selain daripada bahasa Melayu. Pengajaran dan pembelajaran bahasa kebangsaan ini adalah lebih menekankan aspek bahasa komunikasi dan kaedah penggunaan bahasa yang mudah. Matlamatnya bukan saja dapat membantu pelajar asing menggunakan bahasa Melayu dalam aktiviti kehidupan harian malahan turut dapat membantu mereka apabila membuat rujukan bahan-bahan akademik dalam bahasa Melayu.

Untuk melihat kejayaan seseorang pelajar terutamanya melibatkan pelajar asing dalam mempelajari bahasa Melayu, pensyarah berperanan memastikan kaedah pengajaran yang sesuai, berkesan dan mampu memupuk minat mereka bagi mempertingkatkan proses pembelajaran mereka. Pengenalpastian kesilapan pelajar merupakan salah satu pendekatan yang diambil oleh tenaga pengajar bagi membantu pelajar. Penyimpangan yang dikesani dapat mempercepat proses pemerolehan, penyimpanan, mengingat kembali dan penggunaan sumber maklumat untuk membantu dalam menghasilkan pembelajaran yang berkesan dalam kalangan pelajar. Menurut Corder (1974), kesilapan sebagai '*significant*' iaitu sesuatu yang mempunyai makna tertentu bukan sahaja untuk pelajar tetapi juga untuk pengkaji dan pengajar. Jadi, kajian ini dijalankan khas untuk menyelidik dan mengenal pasti kesilapan leksikal serta mengklasifikasikan jenis kesilapan dalam aspek fonologi yang dilakukan oleh pelajar asing dalam mempelajari bahasa Melayu.

Penganalisisan kesilapan yang dilakukan oleh pelajar asing semasa pembelajaran bahasa sasaran iaitu bahasa Melayu boleh mencerminkan kesulitan yang dihadapi mereka. Kesulitan yang ditemui inilah merupakan fokus pengajaran guru-guru bahasa asing terhadap pelajar mereka. Daerah-daerah kesilapan pelajar bukan Melayu dalam proses pembelajaran dapat dielakkan serta membantu mereka memperoleh keputusan yang cemerlang. Justeru, analisis kesilapan penting dalam pembelajaran dan pengajaran bahasa Melayu terutamanya bagi golongan yang bukan penutur natif.

### **Pernyataan Masalah**

Permasalahan semasa, kekerapan kesilapan yang tinggi dalam pembelajaran bahasa Melayu bukan saja berlaku dalam kalangan pelajar Malaysia, malahan antara pelajar asing. Fenomena ini telah menjaskan prestasi pembelajaran bahasa Melayu sebagai bahasa sasaran terutamanya selepas kajian rintis dijalani dalam kalangan 20 orang pelajar asing. Dapatan kajian rintis pengkaji menunjukkan bahawa kesilapan ortografi dapat dikesani dalam penulisan leksikal asas bahasa Melayu. Selain itu, penemuan kesilapan yang berlainan antara pelajar-pelajar yang berbilang bangsa daripada Kholood dan Norbert, (2012), Norehan Muhamad (2009), Suthanthiradevi J. N. Money (2004) dan Medan Sandra Kasih (2003) turut mendesak agar penyelidikan yang lanjutan ini dijalankan. Kesilapan ortografi leksikal sebagai tanda bahawa pelajar-pelajar yang berbilang bangsa memerlukan penekanan atau bimbingan yang berbeza. Walau bagaimanapun, setakat ini masih kekurangan maklumat atau daerah kesulitan pelajar asing, guru bahasa Melayu sebagai guru bahasa asing amat sukar meramal kesilapan

ortografi pelajar asing dari merata dunia. Ini menambah beban mereka untuk merancang sesi pengajaran dan pembelajaran yang lebih efektif. Lantaran itu, kekurangan makluman akan daerah kesilapan ini turut menghambatkan cadangan strategi untuk mempelajari bahasa baharu. Jadi, kajian tentang analisis kesilapan ortografi dan jenis-jenis kesilapannya dalam aspek fonologi perlu dilakukan.

### **Objektif Kajian**

1. Untuk mengenal pasti kesilapan ortografi pelajar asing dalam penguasaan leksikal asas bahasa Melayu.
2. Untuk mengklasifikasikan jenis kesilapan ortografi dalam aspek fonologi yang dilakukan oleh pelajar asing dalam mempelajari bahasa Melayu.

### **Soalan Kajian**

1. Sejauh manakah kekerapan kesilapan ortografi pelajar asing dalam menguasai leksikal asas bahasa Melayu?
2. Apakah jenis kesilapan ortografi dalam aspek fonologi yang dilakukan oleh pelajar asing dalam mempelajari bahasa Melayu?

### **Kepentingan Kajian**

Dalam konteks kajian ini, mengenal pasti kesilapan dalam pembelajaran bahasa Melayu yang paling kerap dilakukan oleh pelajar asing dapat membantu tenaga pengajar meramal kesilapan atau daerah kesulitan mereka agar dapat merancang sesi pengajaran dan pembelajaran lebih efektif. Justeru, kajian ini adalah penting terutamanya bagi bakal tenaga pengajar yang akan berkecimpung dalam bidang pengajaran bahasa Melayu sebagai bahasa asing. Hasil kajian ini turut boleh dijadikan sumber rujukan dan maklumat kepada mereka untuk mempertingkatkan keberkesanan pengajaran dan pembelajaran. Dengan proses pengajaran yang berkesan, bahasa Melayu bukan lagi dimartabatkan tetapi diperkembangkan lagi di arena antarabangsa.

### **Definisi Operasional**

#### **Analisis kesilapan**

Teknik untuk mengukur kemajuan dengan cara mencatat dan mengklasifikasikan kesilapan yang dilakukan oleh pelajar asing secara individual.

## Pembelajaran Bahasa Melayu

Proses menguasai bahasa asing tujuan mencapai matlamatnya menguasai bahasa Melayu (bahasa sasaran) dan bukannya bahasa ibunda atau bahasa kedua tetapi sebagai bahasa asing yang mengikut kemahuan kemahiran masing-masing.

## Pelajar Asing

Golongan pelajar warga asing yang menuntut pelajaran di peringkat universiti.

## Sorotan Kajian

Melalui literasi kajian, banyak kajian yang menunjukkan bahawa pelajar menghadapi masalah kesilapan ortografi semasa menguasai pembentukan perkataan bahasa kedua (Kholood dan Norbert, 2012; Norehan Muhamad, 2009; Suthanthiradevi J. N. Money, 2004; Medan Sandra Kasih, 2003). Pelajar sering memindahkan elemen-elemen bahasa ibunda mereka dalam proses penguasaan leksikal bahasa kedua. Menurut kajian Kholood dan Norbert (2012), cara penyebutan vokal bahasa Inggeris dalam kalangan penutur Arab didapati terpengaruh oleh vokal pendek dan vokal panjang bahasa ibunda mereka. Fenomena ini sehingga mengakibatkan mereka mengalami kesukaran dalam mengeja dan penguasaan leksikal bahasa Inggeris. Justeru kesilapan ortografi penggantian vokal dengan huruf lain banyak dikesani dalam kalangan penutur Arab dalam proses pembelajaran bahasa Inggeris. Jadi, unsur-unsur yang berbeza bahasa ibunda dan bahasa asing akan menimbulkan kesulitan dalam proses pembelajaran mereka. Sebaliknya, pelajar bahasa kedua atau pelajar bahasa asing akan menerima dengan mudah unsur-unsur bahasa asing yang sama atau hampir sama dengan bahasa ibunda mereka (Brown, 2000).

Dalam konteks Malaysia, pelajar yang berbilang kaum turut mengalami kesukaran yang berlainan. Sebagai contoh, kesukaran yang dialami pelajar Cina semasa mempelajari bahasa Melayu, proses ejaan kerap kali menukar huruf ‘r’ dengan huruf ‘l’, *lari* menjadi *lali* (Medan Sandra Kasih, 2003). Manakala bagi kaum pelajar India pula, proses penggantian fonem vokal bahasa Melayu paling kerap berlaku dalam penulisan karangan. Pendapat kajian proses penggantian huruf vokal daripada bahasa Tamil ke bahasa Melayu adalah seperti penggantian /e/ kepada /a/, /a/ kepada /o/, /e/ kepada /i/, /u/ kepada /o/ dan /i/ kepada /e/ (Suthanthiradevi J. N. Money, 2004). Kesalahan penggunaan kata mencakupi kesalahan penulisan bentuk kata (pengejaan dan penggunaan huruf tertentu) dapat dikesani dalam kalangan pelajar yang berbilang bangsa. Menurut Norehan Muhamad (2009) yang telah menjalani kajian analisis kesilapan dalam karangan pelajar Orang Asli. Dapatkan kajian beliau pula menunjukkan bahawa terdapat pengaruh bahasa ibunda dan bahasa kolokial dikesan dalam aspek ejaan. Kesilapan ini dikesani kerana cara penyebutan kata yang tidak betul dalam bahasa Melayu mempengaruhi kata itu dieja salah menurut sebutannya (lisan). Misalannya pengguguran huruf /u/, *kucing* –*kacing* dan *suka*—*saka*. Kelemahan ketara pada sudut ejaan. Jelas kelihatan, analisis kesilapan yang telah dijalani untuk menentukan kesilapan-kesilapan pelajar dalam bentuk penulisan,

mahupun penuturan akan memberi lingkungan kesukarannya dalam proses penguasaan sesuatu bahasa. Kesilapan yang dilakukan oleh pelajar dapat memberikan gambaran yang lebih teliti dalam proses pembelajaran bahasa. Oleh demikian, kesilapan kini dianggap sebagai wahana yang sangat penting untuk tujuan diagnostik dalam pengajaran bahasa (Khazriyati Salehuddin, Tan Kim Hua & Marlyna Maros, 2006).

Tambahan lagi, pendekatan analisis kontrastif juga berperanan membekalkan gambaran akan perspektif dalam proses pengajaran dan pembelajaran khasnya golongan penyelidik dan pelajar bahasa asing (Lanlin Zhang, 2005). Jadi, analisis kontrastif yang diaplikasikan dalam kajian merupakan satu ramalan kesukaran pelajar.

## **Batasan Kajian**

Penyelidikan ini terbatas pada kesilapan ortografi dalam pembelajaran bahasa Melayu dalam golongan pelajar bukan penutur natif (pelajar asing). Aspek yang dititikberatkan adalah leksikal. Kesilapan-kesilapan ortografi akan diklasifikasi dalam lima jenis iaitu penukaran huruf kepada huruf lain, penambahan huruf dalam perkataan, pengguguran dalam perkataan, kesilapan kelebihan perkataan dan kesilapan menyambung perkataan. Kelima-lima jenis kesilapan ini kemudiannya akan dikaji berdasarkan demografi kewarganegaraan. Sampel kajian yang terdiri daripada 75 orang pelajar asing. Mereka telah mengikuti pelajaran Bahasa Kebangsaan B di Universiti Multimedia, Cyberjaya. Bidang pengkhususan mereka dalam IPTS adalah kejuruteraan dan pengurusan. Bilangan pelajar asing ini majoritinya berasal dari empat buah negara iaitu Botswana, China, Indonesia dan Iran. Umur sampel kajian ini adalah dalam lingkungan 21 tahun hingga 25 tahun. Bahasa Melayu merupakan bahasa asing mereka selepas bahasa ibunda dan bahasa Inggeris.

## **Metodologi**

### **Kaedah kajian**

Kaedah analisis kontrastif dan analisis kesilapan telah digunakan dalam kajian. Analisis kontrastif yang bertujuan teoritikal untuk meramalkan kesukaran aspek leksikal pembelajaran bahasa Melayu akan diuji hipotesisnya dengan analisis kesilapan melalui satu ujian penulisan dalam kalangan pelajar asing yang mengikuti mata pelajaran Bahasa Kebangsaan B (mata pelajaran wajib). Sampel kajian telah diminta agar menjawab soalan yang telah disediakan dalam masa tempoh satu jam. Selain itu, kaedah tinjauan dan pemerhatian juga diaplikasikan dalam kajian ini. Kaedah tinjauan yang menggunakan soal selidik memerlukan pengkaji bersemuka dengan sampel dan menyoal mengikut soalan yang diperlukan dalam borang soal selidik yang telah dilampirkan bersama kertas ujian penulisan. Dalam hal ini, pengkaji dapat memastikan sampel faham akan soalan demografi yang diperlukan. Selain itu, kaedah pemerhatian selama lapan minggu turut dijalani sebelumnya. Proses pemerhatian ini adalah sebagai sumber tambahan yang akan

membantu pengkaji mengukuhkan lagi penghuraian dapatan kajian ini. Kaedah-kaedah ini digunakan agar dapat saling melengkapi.

### **Pensampelan kajian**

Menurut Sidek Mohd Noah (2002), populasi ialah semua kes atau subjek yang kita minat untuk mengkajinya. Sementara itu, beliau juga menerangkan bahawa pensampelan ialah cabutan kes atau subjek daripada satu populasi. Dalam kajian kes ini, sampel kajian di tempat kajian ini terdiri daripada mereka yang mengikuti kelas Bahasa Kebangsaan B iaitu pelajaran asas berbahasa Melayu. Sampel kajian ini terdiri daripada 75 orang pelajar asing yang berasal dari empat buah negara iaitu Botswana, China, Indonesia dan Iran. Oleh sebab bilangan pelajar yang ramai, mereka telah dibahagikan kepada dua kelas yang berasingan. Namun, pensyarah adalah sama dan sukanan pelajaran yang sama turut digunakan. Sukanan pelajaran wajib ini telah ditetapkan oleh Agensi Kelayakan Malaysia (MQA-Malaysian Qualifications Agency) selama satu semester iaitu empat belas minggu. Kelainan tersebut hanyalah dari segi masa dan tempat belajar. Majoriti pelajar mengikuti mata pelajaran Bahasa Kebangsaan B pada semester pertama dan kedua. Dalam kalangan sampel ini, bahasa Melayu merupakan bahasa asing mereka selepas bahasa ibunda dan bahasa Inggeris. Medium atau elemen pengajaran dalam kalangan sampel kajian dalam bilik kuliah adalah bahasa Inggeris.

### **Alat kajian**

Dalam penyelidikan ini, borang soal selidik dan kertas ujian penulisan digunakan untuk merealisasikan objektif kajian. Borang soal selidik yang ringkas telah disediakan bagi mengenal pasti butir pelajar asing. Tujuh soalan demografi berkaitan dengan jantina, umur, negara, fakulti, program, tahun pengajian dan bahasa ibunda telah ditujukan. Ujian penulisan merupakan punca utama untuk mendapat data dalam penyelidikan ini. Untuk mendapat data kesilapan dalam penggunaan leksikal yang dilakukan oleh pelajar asing, satu ujian penulisan bahasa Melayu praktis yang meliputi penggunaan bahasa Melayu dalam amalan kehidupan sehari-hari telah dikendalikan. Kandungan kertas ujian terdiri lima bahagian, setiap bahagian terdapat lima soalan isi tempat kosong. Soalan kertas ujian adalah perpadu pada sukanan pelajaran yang telah dinyatakan dalam surat pekeliling Laporan Pelaksanaan Mata Pelajaran Wajib Bahasa Kebangsaan B (LAN 1002)/PBF 1020 Universiti Multimedia, Cyberjaya pada tahun 2003. Pelajar asing dikehendaki menjawab kesemua soalan yang ditujukan iaitu sebanyak 25 soalan terbuka (tanpa sebarang pilihan). Pembahagian kertas ujian adalah seperti berikut:

- a) Kata sapaan
- b) Kata komunikasi asas
- c) Angka asas
- d) Kata ganti nama diri
- e) Kata tanya

## Penganalisisan Data

Selepas mengikuti kursus Bahasa Kebangsaan B di Universiti Multimedia selama lapan minggu, penilaian tahap penguasaan bahasa Melayu dalam kalangan pelajar asing akan dijalani. Jadi, para pelajar asing akan menduduki ujian penulisan yang meliputi aspek-aspek yang terkandung dalam sukanan pelajaran. Berdasarkan borang soal selidik dan ujian penulisan yang diedarkan, data telah dikumpul dan dianalisis untuk menepati objektif kajian. Penyemakan kertas ujian penulisan secara manual telah dilakukan. Data yang diperoleh daripada kertas ujian kemudian diurai secara kualitatif bagi mencapai objektif utama iaitu mengenal pasti kekerapan kesilapan ortografi pelajar asing dalam menguasai leksikal atas bahasa Melayu. Perisian *Microsoft Excel* juga digunakan untuk digunakan untuk mencatat dan memproses data bagi tujuan pengiraan jumlah kekerapan dan peratusan kesilapan leksikal dalam kalangan pelajar. Melalui kaedah kuantitatif ini, pengkaji mengklasifikasikan jenis kesilapan dalam aspek fonologi yang digunakan oleh pelajar asing. Tidak ketinggalan juga, perisian *SPSS* versi ke-18 diaplifikasi bagi menganalisis min dan medium markah pelajar asing.

## Kerangka Teori

### Analisis kontrastif dan analisis kesilapan

Analisis kontrastif dan analisis kesilapan penting dalam kajian ini yang berkaitan dengan pengajaran dan pembelajaran bahasa asing. Analisis kontrastif merupakan pendekatan yang lazim digunakan untuk membandingkan struktur dua bahasa atau lebih secara sistematis (Fries, 1945). Hasil perbandingan dapat memperlihatkan persamaan dan perbezaan yang wujud dalam struktur bahasa-bahasa yang berkenaan. Hipotesis pendekatan analisis kontrastif ialah pelajar bahasa asing mudah mempelajari elemen-elemen bahasa sasaran yang sama dengan bahasa ibunda mereka manakala elemen-elemen yang berlainan antara bahasa sasaran dan bahasa ibunda akan menjadi masalah kepada pelajar bahasa asing dalam proses pembelajaran mereka.

Lado (1957) juga sepandapat dengan Fries (1945), bahawa seseorang pelajar dewasa boleh menguasai sesuatu bahasa asing dengan memuaskan hanya dengan bahan-bahan yang baik berdasarkan analisis deskriptif terhadap kedua-dua bahasa yang dipelajari dan bahasa ibunda pelajar atau dengan bimbingan pakar yang berterusan daripada seseorang ahli linguistik terlatih. Kenyataan Fries dan Lado ini merupakan asas tuntutan yang kuat terhadap analisis kontrastif dalam kajian ini.

Pendekatan kedua yang diaplifikasi dalam kajian ini ialah analisis kesilapan. Kesilapan sebagai ‘*significant*’ iaitu sesuatu yang mempunyai makna tertentu bukan sahaja untuk pelajar tetapi juga untuk pengkaji dan pengajar (Corder, 1974). Berdasarkan Richards, Platt, Weber dan Candlin (1992), kesilapan dilakukan oleh pelajar semasa menulis atau bertutur disebabkan kurang penumpuan, keletihan, kecuaian atau kerana aspek-aspek kelakuan ini. Jika pelajar kadang-kadang menggunakan bentuk bahasa yang salah dan kadang-kadang menggunakan bentuk bahasa yang betul, dia sebenarnya melakukan

kesilapan (Ellis, 1997). Selain itu, kesilapan dianggap sebagai tanda strategi pembelajaran yang akan digunakan oleh pelajar. Di samping itu, kesilapan yang dilakukan oleh pelajar asing semasa pembelajaran bahasa sasaran boleh mencerminkan kesulitan yang dihadapi mereka. Kesulitan yang ditemui inilah merupakan fokus pengajaran guru bahasa asing terhadap pelajar mereka.

Analisis kesilapan merupakan pendekatan digunakan untuk menerangkan kesilapan yang dilakukan oleh pelajar bahasa asing dalam kajian ini. Analisis kesilapan ini menerangkan data yang benar-benar wujud. Oleh itu, analisis kesilapan dianggap sebagai pelengkap kepada analisis kontrastif kerana dapat menunjukkan kesilapan yang benar-benar dilakukan oleh pelajar berdasarkan kajian empirikal/ pemerhatian. Menurut pendekatan analisis kesilapan, gangguan bahasa ibunda bukannya sebab yang tunggal punca kesilapan, sebaliknya ada faktor-faktor lain yang menyumbang kepada kesilapan turut dilakukan oleh pelajar. Antaranya ialah faktor intralingual yang disebabkan oleh bahasa sasarannya sendiri dan bersifat '*developmental*'. Kesilapan ini melibatkan kesilapan bentuk atau pola perkataan. Kesilapan pemilihan pola kata dalam faktor intralingual termasuk pola yang tidak diterima dalam sesuatu bahasa. Kesilapan dalam proses ejaaan, pengguguran dan penambahan perkataan ini dinamakan sebagai 'kelebihan kata' dalam ayat. Kolokasi penggunaan perkataan yang sukar difahami dan penciptaan perkataan yang tidak diterima oleh bahasa sasaran telah menggambarkan kesulitan pelajar dalam pembelajaran bahasa.

Selain itu, punca-punca kesilapan yang lain seperti strategi cara belajar, teknik mengajar, pengetahuan kebudayaan tentang bahasa kedua, usia bilingualism (iaitu masa yang dilalui pelajar menggunakan bahasa kedua) dan situasi sosiolinguistik pelajar turut mempengaruhi keberkesanannya pembelajaran pelajar (Jian, 1974). Selain itu, ahli-ahli linguistik juga membuat andaian bahawa satu masalah utama yang dihadapi oleh pelajar-pelajar dalam mempelajari bahasa asing adalah gangguan yang disebabkan oleh perbezaan struktur linguistik antara bahasa sumber dan bahasa sasaran. Jelas kelihatan, semakin besar perbezaan antara bahasa asing dan bahasa ibunda, maka semakin tinggi tahap kesukaran untuk mempelajari bahasa asing itu.

Secara ringkas, analisis kontrastif dan analisis kesilapan mempunyai perkaitan yang rapat. Fungsi analisis kontrastif dalam pengajaran bahasa asing adalah untuk mendapatkan perbezaan dan persamaan yang terdapat antara bahasa sasaran dan bahasa ibunda melalui perbandingan kedua-dua bahasa itu. Dengan ini, analisis kontrastif dapat merumuskan peraturan gangguan bahasa ibunda terhadap bahasa sasaran. Seterusnya rumusan ini digunakan untuk meramal kesulitan yang akan dihadapi oleh pelajar asing serta menerangkan kesilapan yang dilakukan oleh mereka dalam proses pembelajaran bahasa sasaran itu. Namun gangguan bahasa ibunda hanya dapat meramal dan menerangkan sebahagian kesilapan yang dilakukan oleh pelajar asing. Oleh itu, banyak kesilapan masih memerlukan analisis kesilapan untuk memberi penerangan. Jika analisis kontrastif dan analisis kesilapan ini dijalankan secara sistematik, hasil kedua-dua pendekatan dapat saling melengkapi, dan memberikan manfaat yang besar kepada pengajaran dan pembelajaran bahasa asing.

## Dapatan Kajian

### Demografi responden

Sampel kajian ini meliputi kumpulan pelajar asing trimester satu bagi tahun 2010/2011 di Universiti Multimedia. Dari segi demografi, kebanyakan responden berasal dari negara Iran, iaitu 38 orang (50.7%). Ini diikuti oleh 19 orang pelajar dari negara Botswana (23.3%), 10 orang dari negara Indonesia (13.3%) dan 8 orang pelajar berasal dari China (10.7%). Ini bermakna golongan pelajar asing ini mempunyai latar belakang, budaya dan bahasa ibunda yang berlainan.

Jadual 1 yang seterusnya melaporkan bilangan sampel kajian mengikut taburan jantina-fakulti. Kebanyakan sampel kajian terdiri daripada lelaki (53 orang). Antaranya, 47 orang dari FIT dan 28 orang dari FOM.

Jadual 1: Bilangan sampel kajian jantina – fakulti

Jantina	Fakulti		Jumlah
	FIT	FOM	
Lelaki	32	21	53
Perempuan	15	7	22
Jumlah	47	28	75

Nota: FIT- Fakulti Teknologi Maklumat (*Faculty of Information Technology*)  
dan FOM- Fakulti Pengurusan (*Faculty of Management*).

Data kajian juga melaporkan bilangan sampel kajian mengikut taburan umur pelajar. Kebanyakan responden terdiri daripada golongan yang berumur antara 20-22 tahun (43 orang) dan 23-25 tahun (25 orang). Selain itu, lebih daripada 90% responden menduduki tahun pengajian pertama dan kedua. Hanya 5 orang pelajar yang menduduki tahun pengajian ketiga dan terakhir. Di Universiti Multimedia, hampir semua pelajar asing mempunyai pengetahuan mengenai sekurang-kurangnya satu bahasa asing, khasnya bahasa Inggeris. Seramai 52% dan 36% daripada sampel kajian masing-masing menganggap bahasa Melayu sebagai bahasa asing ketiga dan keempat. Namun, 9 orang sampel kajian (12%) pula memilih bahasa Melayu sebagai bahasa asing kelima atau keenam (lain-lain).

Objektif 1: Untuk mengenal pasti kesilapan ortografi pelajar asing dalam penguasaan leksikal asas bahasa Melayu.

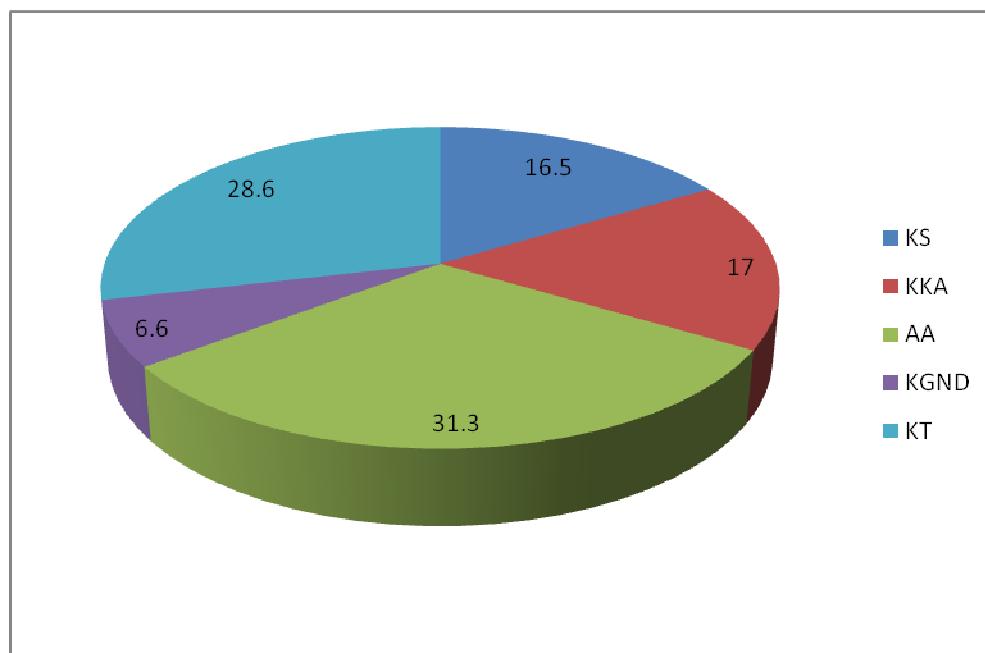
Analisis kesilapan merupakan salah satu pendekatan pengajaran dan pembelajaran bahasa dalam bidang linguistik terapan. Dalam mempelajari sesuatu bahasa sasaran, seseorang pelajar pasti akan membuat kesilapan. Kita tidak dapat menguasai bahasa sasaran tanpa melakukan kesilapan. Jadual 2 merupakan dapatan kajian yang berdasarkan analisis kesilapan leksikal dalam penulisan pelajar mengikut kewarganegaraannya. Selepas pengenalpastian kesilapan seramai 75 orang sampel kajian, pengkaji telah merumuskan

kekerapan kesilapan yang dilakukan dalam bentuk jadual dan diikuti dengan analisis terperinci bagi setiap aras penguasaan ortografi/ejaan dalam pembelajaran bahasa Melayu. Dapatannya telah digolongkan kepada lima aspek kata utama seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 2.

Jadual 2: Kekerapan kesilapan ortografi/ ejaan bahasa Melayu

BM W/N	KS	KKA	AA	KGND	KT	JUMLAH
BOTSWANA	9	5	15	2	10	41
CHINA	6	4	12	0	10	32
INDONESIA	4	0	1	0	9	14
IRAN	11	22	29	10	23	95
JUMLAH	30	31	57	12	52	182

Hasil daripada penganalisisan yang telah dilakukan, terdapat sebanyak 182 kes kesilapan ortografi/ ejaan telah dikenal pasti. Berdasarkan Jadual 2, didapati sebanyak 182 kekerapan kesilapan dikenal pasti dalam kalangan pelajar asing mengikut penggolongan kata. Aspek leksikal bahasa Melayu yang paling senang dikuasai oleh pelajar asing mengikut urutannya iaitu: Pertama, kata ganti nama diri (KGND), iaitu 12 kes daripada jumlah kesilapan yang telah dikenal pasti. Yang kedua, kata sapaan (KS), iaitu 30 kes. Yang ketiga pula ialah kata komunikasi asas (KKA), iaitu 31 kes. Manakala jumlah kekerapan kesilapan yang banyak dilakukan oleh pelajar asing ialah ortografi kata tanya (KT), iaitu 52 kes. Ortografi dalam leksikal bahasa Melayu yang paling tidak dapat dikuasai ialah angka asas (AA), iaitu kesilapannya mencecah 57 kes. Peratusan kekerapan kesilapan ini boleh ditunjuk dengan teliti dalam Rajah 1.



Rajah 1: Peratusan kekerapan kesilapan ortografi

Mengikut pemerhatian semasa pelajar asing mempelajari bahasa Melayu, pelajar berpendapat bahawa golongan kata ganti nama diri dianggap lebih senang dikuasai jika berbanding dengan bahasa Inggeris. Kekerapan kesilapan dalam kalangan pelajar asing cuma 6.6% sahaja. Hal ini kerana penggunaan kata ganti nama diri bahasa Inggeris dalam awalan, pertengahan dan akhiran ayat adalah berbeza. Sebagai contohnya:

- i. *I like red bag.*
- ii. *Sam and me like red bag.*
- iii. *This's my red bag.*
- iv. *That red bag is mine.*

Jelas kelihatan bahawa penggunaan kata ganti nama diri pertama ‘saya’ dalam empat bentuk ungkapan, iaitu *I*, *me*, *my*, dan juga *mine*.

Kesilapan penggunaan kata tanya dalam pelajar asing mencecah kekerapan yang kedua paling tinggi, iaitu 28.6%. Melalui penganalisisan data, didapati pelajar asing termasuk pelajar Indonesia, mereka kurang jelas dengan penggunaan partikel *-kah* dalam bentuk ayat tanya. Dalam struktur ayat tanya bahasa Melayu, jika ayat yang dimulakan dengan kata tanya, penggunaan *-kah* adalah diperlukan, sebaliknya jika penggunaan kata tanya di akhiran ayat, partikel *-kah* akan digugurkan. Kekeliruan ini berlaku disebabkan oleh penggunaan perbualan harian dan penulisan formal adalah berbeza. Sebagai contoh, bentuk ayat tanya “*Apa ini?*” adalah tidak gramatis. Dalam bentuk bahasa tulisan, ayat tanya yang mengalami proses pendepanan kata tanya perlu menerima partikel *-kah* pada unsur yang dikedepankan (Nik Safiah Karim, Farid M. Onn, Hashim Haji Musa, Abdul Hamid Mahmood, 2008:446). Jadi, bentuk yang gramatis ayat tanya ini patut diungkap sebagai “*Apakah ini?*”.

Selain itu, pelajar asing keliru akan penggunaan kata tanya antara ‘siapa’ dan ‘apa’. Hal ini jelas kelihatan terutamanya semasa mereka menjawab soalan untuk menanya tentang nama binatang kesayangannya, seramai 26 orang pelajar asing yang memberi jawapan ‘siapa’. Akan tetapi, jawapan yang gramatis adalah seperti berikut:

- A: Nama kucing kamu ini *siapa* *apa*?  
B: Nama kucing saya Si Comel.

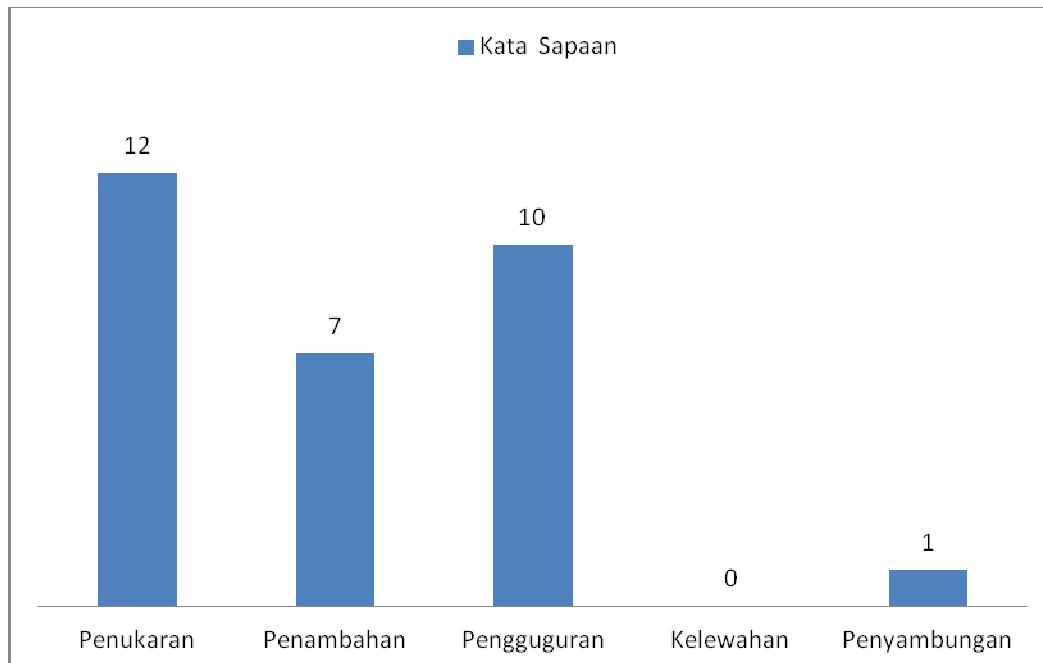
Peratusan kekerapan kesilapan ortografi yang paling tinggi ialah aspek angka asas iaitu 31.3%. Melalui catatan dapatan kajian (rujuk pada Lampiran 1), didapati pelajar asing kerap melakukan kesilapan seperti penukar kata vokal dengan vokal lain atau konsonan dengan konsonan lain. Pelajar asing lebih gemar menggunakan nombor angka semasa penulisan. Melalui pemerhatian aktiviti lisan di dalam kelas pula, pelajar selalu bertutur angka asas bahasa Melayu dalam bahasa Inggeris semasa aktiviti lisan. Segelintir pelajar pula kurang lancar dalam menyebut nombor lapan dalam ‘lapang’, manakala nombor 19 akan mengambil masa untuk menyebut setiap satu suku kata ‘sem\_bi\_lan be\_las’. Jelas kelihatan, punca utama kekurangan aplikasi dan latihan dalam angka asas bahasa Melayu menyebabkan mereka melaku kesilapan dalam ejaan.

Objektif 2: Untuk mengklasifikasikan jenis kesilapan ortografi dalam aspek fonologi yang dilakukan oleh pelajar asing dalam mempelajari bahasa Melayu.

Setelah kekerapan kesilapan ortografi disenarai (rujuk pada Lampiran 1), pengkaji turut mengklasifikasikan jenis kesilapan dalam aspek fonologi yang dilakukan oleh pelajar asing dalam mempelajari bahasa Melayu. Berikut dipaparkan kekerapan kesilapan bagi lima bahagian aspek leksikal yang telah dikumpulkan dan kemudiannya diklasifikasikan. Huraian kajian tentang kesilapan ortografi/ ejaan dalam penulisan adalah berdasarkan data sebenar yang dikesani dalam kalangan sampel kajian ini. Pengkaji telah menggariskan kesilapan ortografi/ ejaan pada kertas penulisan sebelum memindah data ke dalam jadual seperti berikutnya. Jenis-jenis kesilapan ortografi/ ejaan yang dilakukan oleh pelajar asing kemudiannya akan ditandakan ‘tanda bintang’ (\*). Jenis kesilapan ortografi/ ejaan telah diklasifikasi dalam lima jenis seperti berikut:

- a) Penukaran huruf dengan huruf lain (\*)
- b) Penambahan huruf dalam perkataan (\*\*)
- c) Pengguguran huruf dalam perkataan (\*\*\*)
- d) Kesilapan kelebihan kata (\*\*\*\*)
- e) Kesilapan menyambung perkataan (\*\*\*\*\*)

### Kata sapaan



Rajah 2: Kekerapan jenis kesilapan ortografi dalam penggunaan kata sapaan

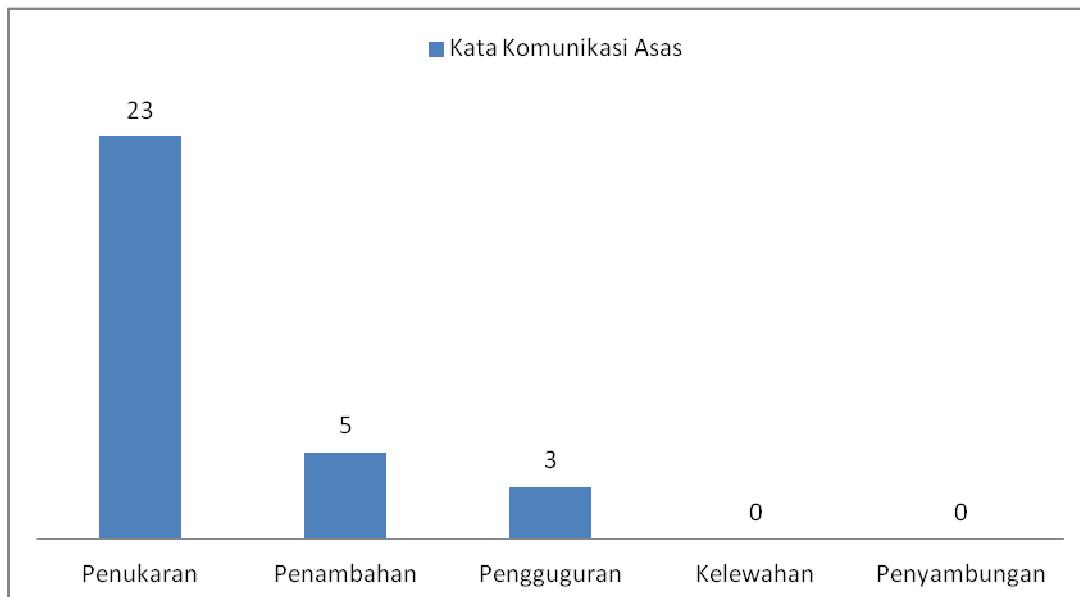
Berpandukan Rajah 2, didapati kekerapan kesilapan dalam aspek penukaran huruf dengan huruf lain juga paling kerap dilakukan oleh pelajar asing dalam penulisan kata sapaan iaitu sebanyak 12 kali. Perkataan tersebut adalah seperti berikut:

Kesilapan	Pembetulan
salamat	selamat
khabir	khabar
saye	saya
terema	terima
kaseh	kasih
pegi	pagi
julan	jalan
baig	baik

Kesilapan huruf vokal /e/ pepet dalam kata ‘selamat’ ditulis sebagai /a/. Pelajar asing turut menukar huruf vokal /a/ dan /i/ kepada /e/. Contohnya *saye*, *terema*, *kaseh* dan *pegi*. Selain daripada huruf vokal, pelajar juga keliru dengan konsonan /g/ dan /k/. Mereka mengeja [ ] iaitu hentian glotis dengan /g/ yang sama fungsi dengan [ ] dalam bahasa Inggeris misalnya /g/ kata ‘bag’.

### Kata komunikasi asas

Bahagian yang kedua dalam ujian penulisan adalah bertujuan menguji penggunaan kata semasa memberi deskripsi tentang aktiviti harian. Jenis kesilapan dalam kata komunikasi asas yang paling tinggi kekerapan ialah penukaran huruf dengan huruf lain (23 kali). Manakala jenis kesilapan kelewahan kata dan kesilapan menyambung perkataan tidak dapat dikesan dalam bahagian ini seperti Rajah 3.



Rajah 3: Kekerapan jenis kesilapan ortografi dalam penggunaan kata komunikasi asas

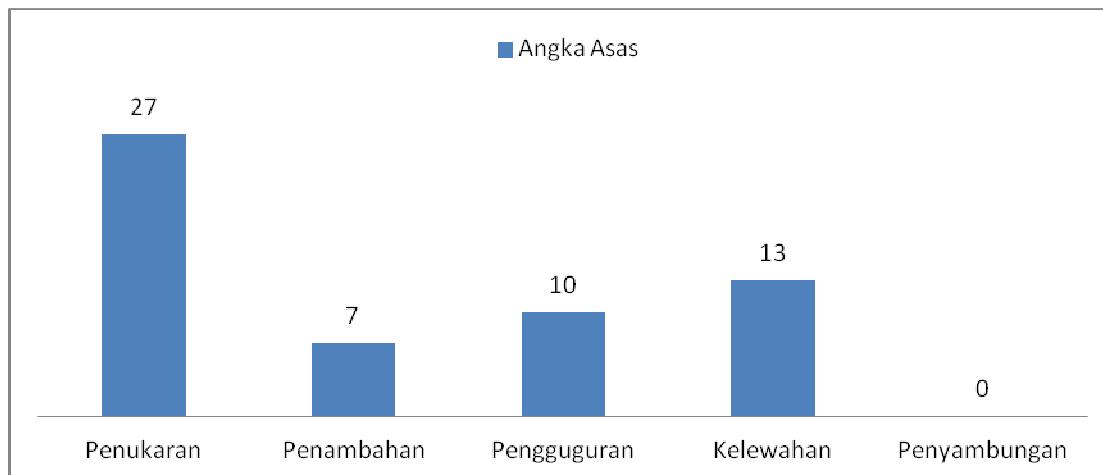
Merujuk pada senarai kesilapan leksikal berikut, didapati kesilapan ortografi/ ejaan dalam aspek penukaran huruf dengan huruf lain paling kerap dilakukan oleh pelajar asing dalam penulisan perkataan komunikasi harian. Jenis kesilapan ini paling kerap berlaku dalam kalangan pelajar Iran. Dapatkan kajian ini menunjukkan bahawa pelajar asing juga agak keliru dalam penggunaan huruf vokal dan konsonan semasa mengeja leksikal bahasa Melayu.

Kesilapan	Pembetulan
<b>Vokal</b>	
selesa	Selasa
selasi	Selasa
salasa	Selasa
Selase	selasa
sambilah	sembilan
simbelan	sembilan
simbilan	sembilan
simbelan	sembilan
lema	lima
tujoh	tujuh
rebu	Rabu
bolan	bulan
talur	telur
gorang	goreng
ungo	ungu
<b>Konsonan</b>	
radu	Rabu
butih	putih
bagi	pagi
hitan	hitam

Daerah kesulitan pengejaan huruf vokal /a/ akan dieja silap dalam vokal /e/ atau sebaliknya, misalnya perkataan *\*selesa*, *\*Selase*, *\*rebu*, *\*salasa*, *\*sambilah*, *\*talur*, dan *\*gorang*. Manakala huruf vokal /e/ juga dieja silap jadi vokal /i/ ataupun sebaliknya, misalnya *\*simbelan*, *\*simbilan*, *\*simbelan*, dan *\*lema*. Pasangan huruf vokal /o/ dan /u/ juga merupakan daerah kesulitan bagi pelajar asing dalam pembelajaran bahasa Melayu. Contoh perkataan yang berlaku kesilapan ialah *\*ungo* dan *\*bolan*. Kekeliruan antara dua huruf bukan saja berlaku pada vokal sahaja, malahan huruf konsonan turut mengalami penukaran yang tidak sengaja, misalnya pasangan konsonan /b/ dan /d/ (*\*radu*), /p/ dan /b/ (*\*butih*, *\*bagi*), /m/ dan /n/ (*\*hitan*), /h/ dan /n/ (*\*sambilah*) masing-masing.

### Angka asas

Hasil dapatkan kajian melalui berbanding dengan golongan kata lain, didapati kekerapan kesilapan ortografi dalam bahagian ini adalah paling tinggi dan bahagian ini telah mencecah kesilapan sebanyak 57 kali iaitu 31.3%. Kebanyakan jenis kesilapan ejaan dalam huruf nombor adalah berbentuk penukaran huruf dengan huruf lain dan pengguguran huruf dalam perkataan iaitu sebanyak 27 kali, diikuti dengan jenis kesilapan kelewahan kata (13 kali), pengguguran huruf dalam perkataan (10 kali), dan paling kurang kesilapan penambahan huruf dalam perkataan iaitu cuma tujuh kali sahaja. Ini ditunjuk seperti dalam Rajah 4.



Rajah 4: Kekerapan jenis kesilapan ortografi dalam penggunaan angka asas

Beberapa contoh kesilapan angka asas yang telah dilakukan oleh pelajar asing telah disenaraikan seperti berikut:

Kesilapan	Pembetulan	Jenis
tinga	tiga	**
tigga	tiga	**
epat	empat	***
emat	empat	***
lime	lima	*
lema	lima	*
limai	lima	**
eman	enam	*
tujul	tujuh	*
tuju	tujuh	***
luju	tujuh	****
lapah	lapan	*
laipan	lapan	**
simbelan	sembilan	*
semelan	sembilan	*
semplan	sembilan	****
sapuluh	sepuluh	*
sepaloh	sepuluh	*
satu puluh	sepuluh	****
selelas	sebelas	*
sebalan	sebelas	*
sebeles	sebelas	*
belas	sebelas	***
seblas	sebelas	***
sebles	sebelas	****
satu belas	sebelas	****
bilas	sebelas	****
satu belus	sebelas	****

Pelajar asing didapati melakukan kesilapan apabila mengejar nombor tiga hingga sebelas. Dalam konteks ini, pelajar kurang jelas akan ortografi suku kata/ morfem *se* dalam nombor ‘sepuluh’ dan ‘sebelas’ membawa maksud satu, dan penggantian *se* dengan satu cuma boleh digunakan dalam ‘seratus’ jadi ‘*satu ratus*’, ‘seribu’ jadi ‘*satu ribu*’ atau

nombor angka yang seterusnya. Mereka mentafsir kedua-dua nombor ini kepada ‘\*\*\*\*satu puluh’ dan ‘\*\*\*\*satu belas’. Di samping itu, nombor sebelas paling banyak kesilapan ortografi/ ejaan, misalnya *seelas*, *sebalan*, *sebeles*, *seblas*, *sebles*, *sebelas*, *sebalas*, *satu belas*, dan *bilas belas* untuk membawa maksud 11.

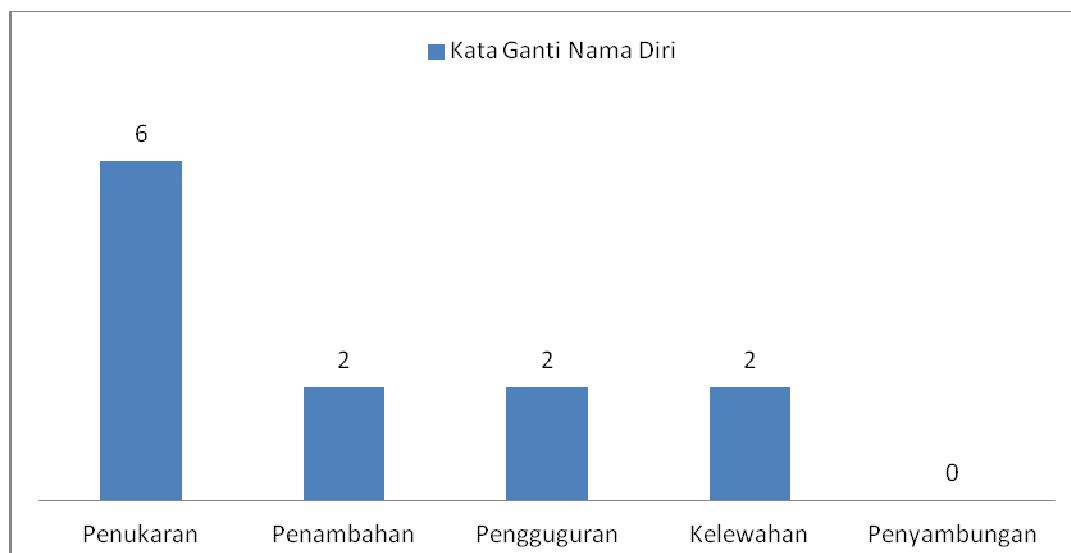
Di samping itu, kesilapan bentuk penukaran huruf konsonan dengan konsonan lain kerap berlaku dalam penulisan kata ‘puluh’ dan ‘pukul’. Kekacauan huruf /h/, /k/, /t/ dan /l/ dalam kalangan pelajar asing menyebabkan mereka menghadapi kesulitan semasa mengeja dua perkataan ini.

Kesilapan	Pembetulan
buluh	puluh
pulul	puluh
pulah	puluh
putul	pukul
puluh	pukul
puluh	pukul

Selain itu, penulisan perkataan ‘ringgit’ dan ‘harganya’ dalam bahagian angka asas turut menggambarkan berlakunya kesilapan kelebihan perkataan. Misalnya, *ringt*, *rinngit*, *ringlt*, *rinngt* dan *hargania*. Menurut dapatan kajian ini, pelajar yang melakukan jenis kesilapan ini adalah pelajar dari Botswana.

### Kata ganti nama diri

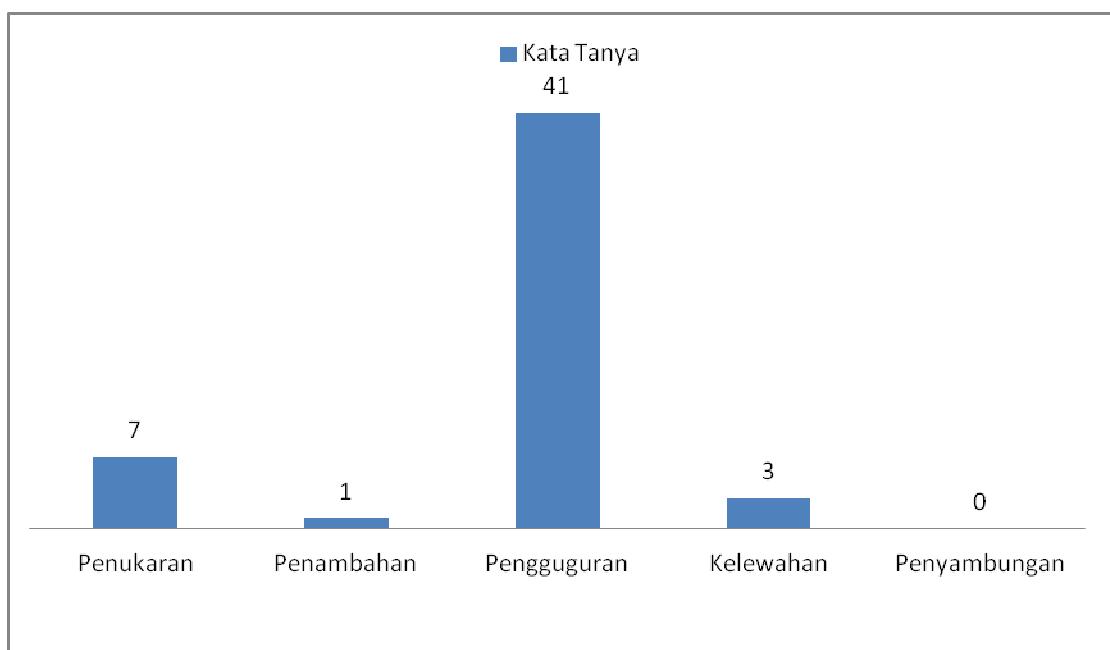
Keputusan yang diperoleh hasil dari penelitian dalam aspek ini ke atas ujian penulisan, didapati kesilapan ejaan kata ganti nama diri adalah paling rendah kekerapannya dalam kalangan pelajar asing jika berbanding dengan leksikal yang lain. Jadi, jenis kesilapan penukaran yang paling tinggi kekerapan cuma 6 kali sahaja. Jenis kesilapan penambahan, pengguguran dan kelebihan perkataan adalah sama bilangan iaitu 2 kali masing-masing.



Rajah 5: Kekerapan jenis kesilapan ortografi dalam penggunaan kata ganti nama diri

Pelajar Botswana menulis perkataan ‘mereka’ dengan *\*meraka/ \*merika* iaitu menukar huruf vokal /e/ taling dengan vokal /a/ atau /i/. Di samping itu, pelajar Iran juga melakukan kesilapan semasa mengeja ‘mereka’. Jenis kesilapan yang dikesani adalah berbeza-beza, contohnya *\*moreka*, *\*\*merakan*, dan *\*\*\*merka*. Selain itu, penukaran huruf dengan huruf lain dalam kata ganti nama diri kedua ‘kami’ juga kerap dikesani. Mereka mengejar dalam bentuk *\*komi*, *\*kaml*, dan *\*kemi*.

### Kata tanya



Rajah 6: Kekerapan jenis kesilapan ortografi dalam penggunaan kata tanya

Majoriti jenis kesilapan pelajar asing dalam bahagian kata tanya agak berbeza dengan penggolongan kata yang lain. Kekerapan sebanyak 41 kali adalah disebabkan kesilapan pengguguran huruf dalam perkataan. Kesilapan yang sama dikesani dalam penulisan sungguhpun mereka berasal dari negara yang berbeza. Kesilapan utama dalam bahagian kata tanya adalah mereka menggugurkan ‘kah’ yang patut ditulis apabila kata tanya digunakan pada permulaan ayat. Kesilapan jenis ini dikesan dalam penulisan sebanyak 36 kali. Berikut ialah beberapa contoh kesilapan yang dilakukan pelajar asing dalam kajian ini:

Kesilapan	Betul	Jenis
b <u>elakah</u>	bila	*
ber <u>a</u> kapah	berapakah	*
b <u>a</u> rafa	berapakah	*
ber <u>a</u> bakan	berapakah	*
ber <u>e</u> pakah	berapakah	*
ber <u>a</u> npakah	berapakah	**
ke <u>ra</u> pa	kenapakah	*
ke <u>ra</u> pa	kenapakah	*
<u>kam</u> apa	kenapakah	****
<u>kam</u> pa	kenapakah	****
<u>kam</u> ppa	kenapakah	****

Merujuk pada catatan kesilapan, didapati kekerapan kesilapan dalam kata tanya ialah ‘berapakah’ dan ‘kenapakah’. Pelajar asing menukar huruf dengan huruf yang lain dalam kata tanya ‘berapakah’, misalnya vokal /a/ menukar ke vokal /e/ dalam *\*berapakah*, sebaliknya menukarkan vokal /e/ dengan /a/ dalam *\*berapa*. Kata tanya yang digunakan untuk menanya sebab ‘kenapakah’ juga dikesan banyak kesilapan dalam bentuk kelewahan perkataan. Kata ‘kenapakah’ dieja sebagai *kamapa*, *kampa*, dan *kampaa*. Berpandukan hasil dapatan kajian, didapati pelajar asing lebih gemar menggunakan kata tanya ‘kenapakah’ dan bukannya ‘mengapakah’ untuk menanya sebab.

## Perbincangan

Secara umum, kesilapan ortografi dalam kalangan pelajar asing yang berasal dari negara Iran, Botswana dan China telah dikesani dalam kajian ini. Golongan pelajar asing memerlukan lebih latih tubi agar penguasaan ortografi leksikal asas bahasa Melayu boleh dipertingkatkan. Jumlah kekerapan kesilapan yang paling banyak dilakukan oleh pelajar asing ialah ortografi angka asas dan diikuti oleh ortografi kata tanya. Secara perbandingan, dapatan kajian ini adalah berbeza dengan dapatan yang diperoleh dalam pembelajaran bahasa Inggeris sebagai bahasa kedua di Malaysia. Kekerapan kesilapan dalam aspek kata sendi nama dalam bahasa Inggeris adalah paling tinggi dan kata tanya sebagai kedudukan yang kedua dalam senarai kesilapan (Su-Hie Ting, Mahanita Mahadhir & Siew-Lee Chang, 2010). Hasil kajian ini dibentangkan bagi memberi ramalan dan menangani masalah-masalah pembelajaran bahasa Melayu antara pelajar asing yang sedang ataupun mungkin akan dihadapi.

Melalui penelitian data kajian, pengkaji boleh membuat ramalan bahawa pelajar menghadapi kesulitan apabila mengeja perkataan *selamat*, *khabar* dan *terima* semasa mempelajari kata sapaan. Di samping itu, penulisan perkataan *ringgit* dan *harganya* dalam bahagian angka asas turut menggambarkan berlakunya kesilapan kelewahan perkataan khasnya pelajar dari Botswana. Ini mungkin disebabkan oleh kebiasaan pengejaan perkataan banyak huruf konsonan pada satu patah perkataan dalam bahasa ibunda mereka. Manakala kesilapan ortografi/ ejaan dalam aspek penukaran huruf dengan huruf lain paling kerap dilakukan oleh pelajar asing dari Iran. Dapatan kajian ini menunjukkan bahawa pelajar Iran agak keliru dalam penggunaan huruf vokal dan konsonan semasa mengeja leksikal bahasa Melayu dalam penulisan perkataan komunikasi harian. Namun, waktu ujian yang terhad, diikuti kecuaian dan kelalaian pelajar turut mungkin menyumbang kepada punca berlakunya kelewahan dan seterusnya menjaskan konsentrasi semasa ujian.

Selain itu, kata ganti nama diri kedua berbentuk jamak ‘kami’ dan kata ganti nama diri ketiga ‘mereka’ adalah paling kerap berlaku kesilapan dalam kalangan pelajar asing semasa pembelajaran. Jelas kelihatan, tahap penguasaan bahasa Melayu antara pelajar asing agak rendah disebabkan kefahaman yang tidak menyeluruh ataupun mereka langsung tidak memahami konteks persoalan. Tidak dapat dinafikan bahawa faktor seperti strategi pembelajaran, faktor lupa, kekurangan latihan yang berkesan serta gangguan emosi barangkali menjaskan persiapan menjelang peperiksaan turut menjelas prestasi pelajar.

Pendek kata, melalui dapatan kajian ini, sedikit sebanyak telah memberi gambaran tentang daerah kesulitan yang dihadapi semasa mempelajari bahasa Melayu sebagai bahasa sasaran dalam kalangan pelajar asing di Malaysia.

## Kesimpulan

Kajian ini bermula daripada wujudnya masalah dalam penguasaan bahasa Melayu dalam kalangan pelajar asing. Manakala bagi tenaga pengajar juga mengalami kesukaran dalam pengajaran pelajar berbilang kaum dalam satu masa kuliah. Berdasarkan huraian terhadap analisis kesilapan leksikal telah dilakukan ini, didapati bahawa kesilapan ortografi/ ejaan jenis kesilapan penukaran vokal dengan vokal lain dan konsonan dengan konsonan lain yang paling banyak dikesani. Kajian dapat menunjukkan betapa pentingnya perhatian yang harus diberi kepada aspek leksikal dalam pengajaran dan pembelajaran bahasa Melayu sebagai bahasa asing. Penemuan kesilapan sebagai tanda bahawa pelajar-pelajar yang berbilang bangsa memerlukan penekanan atau bimbingan yang berbeza. Oleh yang demikian, kajian ini berfaedah kepada tenaga pengajar, masyarakat dan media cetak serta elektronik untuk membantu penutur asing mempelajari bahasa Melayu. Pelajar mesti diberi peluang untuk bercakap dalam bahasa Melayu semasa penjelasan, menyatakan atau mengemukakan pandangan. Penggunaan elemen-elemen peneguhan seperti pujian dan hadiah semasa mengajar bahasa Melayu untuk meningkatkan motivasi mereka bertutur dalam bahasa Melayu sesama guru, rakan sekelas ataupun masyarakat digalakkan. Selain itu, persediaan kaedah, bahan dan aktiviti apabila mengajar bahasa Melayu untuk menarik minat serta meningkatkan sikap positif pelajar asing mempelajari bahasa Melayu juga harus dititikberatkan. Secara tidak langsungnya, hal ini juga membekalkan peluang baik agar mempopularkan bahasa Melayu di arena antarabangsa.

## Rujukan

- Brown, H. D. (2000). *Principles of language learning and teaching*. New York: Longman.
- Corder, S. P. (1974). The significance of learners' errors. Dlm. J. C Richards (pnyt.), *Error analysis: Perspectives on second language acquisition*. London: Longman.
- Ellis, R. (1997). *SLA research and language teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Fries, C. C. (1945). *Teaching and learning of English as a foreign language*. Ann Arbor: The University of Michigan Press.
- Jian, M.P. (1974). Error analysis: Source, cause and significance. Dlm. J. C. Richards (pnyt.), *Error analysis: Perspectives on second language acquisition*. London: Longman.

- Khazriyati Salehuddin, Tan Kim Hua, & Marlyna Maros. (2006). Definiteness and indefiniteness: A contrastive analysis of the use of determiners between the Malay language and English. *GEMA Online™ Journal of Language Studies*, 6(1), 21-30.
- Kholood, S. & Norbert, S. (2012). *Difficulties with vocabulary word form: The case of Arabic ESL learners*. (Atas talian) Muat turun 24 Februari 2012, dari <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1060374302000516>
- Lado, R. (1957). *Linguistics across cultures: Applied linguistics for language teachers*. Ann Arbor: The University of Michigan Press.
- Lanlin Z. (2005). Language differences and communication: Contrastive analysis revisited. *Western Journal of Graduate Research*, 12(1), 113-131.
- Medan Sandra Kasih. (2003). Analisis kontrastif dan keanekabahasaan. *Jurnal Bahasa*, 47(10), 36-40.
- Nik Safiah Karim, Farid M. Onn, Hashim Haji Musa & Abdul Hamid Mahmood (pnyt). (2008). *Tatabahasa Dewan. Edisi Ketiga*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Norehan Muhamad. (2009). Analisis Kesilapan: Satu kajian terhadap karangan murid-murid Orang Asli. *Jurnal Penyelidikan DEDIKASI*, 1(Dis), 119-136.
- Perangkaan Pengajian Tinggi Malaysia. (2010). (Atas talian) Muat turun 23 Ogos 2011 dari, [http://www.mohe.gov.my/web\\_statistik/index.htm](http://www.mohe.gov.my/web_statistik/index.htm)
- Richards, J. C. (pnyt.) (1974). *Error analysis: Perspectives on second language acquisition*. London: Longman.
- Richards, J. C., Platt, J. T., Weber, H. & Candlin C. N. (1992). *Longman dictionary of applied linguistics*. Essex: Longman.
- Sidek Mohd Noah. (2002). *Reka Bentuk Penyelidikan falsafah, teori dan praktis*. Selangor: Penerbit Universiti Putra.
- Su-Hie Ting, Mahanita Mahadhir & Siew-Lee Chang. (2010). Grammatical errors in spoken English of university students in oral communication course. *GEMA Online™ Journal of Language Studies*, 10(1), 53-70.
- Suthanthiradevi J. N. Money. (2004). *Pengaruh bahasa ibunda dalam proses pembelajaran Bahasa Melayu murid India*. Tesis Master, Universiti Pertanian Malaysia. (Atas talian) Muat turun pada 12 Disember 2010 dari, [http://psasir.upm.edu.my/8943/1/FPP\\_1996\\_7\\_A.pdf](http://psasir.upm.edu.my/8943/1/FPP_1996_7_A.pdf)

## Lampiran 1

### Kekerapan dan jenis kesilapan ortografi dalam kalangan pelajar asing

Jenis Kesilapan Ortografi/ Ejaan:

- a. Penukaran huruf dengan huruf lain (\*)
- b. Penambahan huruf dalam perkataan (\*\*)
- c. Pengguguran huruf dalam perkataan (\*\*\*)
- d. Kesilapan kelebihan kata (\*\*\*\*)
- e. Kesilapan menyambung perkataan (\*\*\*\*\*)

#### I Kata ganti nama diri

Negara	Kesilapan	Betul	Kekerapan	Jenis
Botswana	meraka	mereka	1	*
	merika	mereka	1	*
	kami	kita	2	-
China	-	-	-	
Indonesia	kami	kita	1	-
Iran	enik	encik	1	***
	komi	kami	1	*
	kaml	kami	1	*
	kami	kita	1	*
	cick	cik	1	**
	moreka	mereka	1	*
	merekan	mereka	1	**
	merka	mereka	1	***
	cikgh	cikgu	1	****
	cikan	cikgu	1	****

#### II Kata komunikasi asas

Negara	Kesilapan	Betul	Kekerapan	Jenis
Botswana	selesa	Selasa	1	*
	selasi	Selasa	1	*
	balan	bulan	1	*
	ribu	Rabu	1	*
	sambilah	sembilan	1	*
	sebelas	seratus	1	-
China	Selase	selasa	2	*
	lama	lemak	1	-
	radu	Rabu	1	*
	simbelan	sembilan	1	*
Indonesia	-	-	-	-

**Kata komunikasi asas (bersambung)**

<b>Iran</b>	lema	lima	1	*
	tujoh	tujuh	1	*
	makan susu	minum susu	1	-
	butih	putih	1	*
	bulan	bulan	1	*
	kunning	kuning	1	**
	simbelan	sembilan	1	*
	simbilan	sembilan	1	*
	sebilan	sembilan	1	***
	talur	telur	1	*
	jalan	ialah	1	-
	gorang	goreng	1	*
	goren	goreng	2	***
	ungo	ungu	1	*
	bagi	pagi	1	*
	hitam	hitam	1	*
	rebu	Rabu	1	*
	selasi	Selasa	1	*
	salasa	Selasa	1	*
	selasah	Selasa	4	**

**III Kata sapaan**

Negara	Kesilapan	Betul	Kekerapan	Jenis
<b>Botswana</b>	salamat	selamat	2	*
	selamat tinggal	selamat jalan	2	-
	baikh	baik	1	**
	terimah kasih	terima kasih	4	**
	khabir	khabar	1	*
	khaba	khabar	1	***
<b>China</b>	kaber	khabar	1	***
	kaba	khabar	2	***
	saye	saya	1	*
	terema	terima	1	*
	selamat tidur	selamat malam	1	B1
	selamt tidur	selamat malam	1	B1
	semoga mimpi indah	selamat malam	1	B1
	jahn	jalan	1	***
<b>Indonesia</b>	sampai jumpa lagi	selamat jalan	5	B1
	kaka	kakak	1	***
	terema	terima	1	*
	kabar	khabar	2	***
	saya senang sekali	saya gembira	1	B1
<b>Iran</b>	terema	terima	1	*
	terimah	terima	1	**
	teremah	terima	1	**
	trima	terima	1	***
	kaseh	kasih	1	*
	pegi	pagi	2	*
	kabar	khabar	1	***
	julan	jalan	1	*
	baig	baik	1	*
	tengahhari	tengah hari	1	*****

**IV Angka asas**

Negara	Kesilapan	Betul	Kekerapan	Jenis
Botswana	epat	empat	1	***
	emat	empat	1	***
	ratus	seratus	1	***
	Ringit	ringgit	1	***
	rinngit	ringgit	1	****
	ringilt	ringgit	1	****
	rinngt	ringgit	1	****
	sebelas	sepuluh	3	-
	sebalas	sepuluh	1	-
	belas	sepuluh	1	-
	ribus	ribu	1	**
	tinga	tiga	1	**
	herganya	harganya	1	*
	hargania	harganya	1	*
	sukul	suku	1	**
	satu tiga	tiga belas	1	-
	puluh	pukul	1	-
	peratusan	peratus	1	**
	pulah	puluh	1	*
	belas	sebelas	1	***
China	sejutu	seratus	2	****
	putul	pukul	1	*
	puluh	pukul	1	*
	puluh	pukul	1	*
	lime	lima	1	*
	peatus	peratus	1	***
	selelas	sebelas	1	*
	seblas	sebelas	1	***
	sebles	sebelas	1	****
	eman	enam	1	*
	simbelan	sembilan	1	*
Indonesia	perseratus	peratus	1	-
	percen	peratus	1	B2
	delapan	lapan	2	B1
	menit	minit	1	*
Iran	satu puluh	sepuluh	2	****
	sapuluh	sepuluh	1	*
	sepaloh	sepuluh	1	*
	lapah	lapan	2	*
	laipan	lapan	1	**
	ringget	ringgit	1	*
	ringt	ringgit	1	***
	sembelan	sembilan	1	*
	semplan	sembilan	1	****
	lema	lima	1	*
	Limai	lima	1	**
	sebalan	sebelas	1	*
	sebeles	sebelas	1	*
	satu belas	sebelas	1	****
	bilas	sebelas	1	****
	satu belus	sebelas	1	****

**Angka asas (bersambung)**

lewat/lebih	-	3	B2 (BI)
buluh	puluh	1	*
pulul	puluh	1	*
rolus	ratus	1	*
tujul	tujuh	1	*
tuju	tujuh	1	***
luju	tujuh	1	****
minet	minit	1	*
tigga	tiga	1	**
puluk	pukul	1	*
haiga	harga	1	*
haga	harga	1	***

**IV Kata tanya**

Negara	Kesilapan	Betul	Kekerapan	Jenis
Botswana	siapakah	apakah nama kucing	10	-
	syapa	apakah nama kucing	1	-
	serapa	apakah nama kucing	4	-
	serupa	apakah nama kucing	1	-
	kah(digugurkan)	kah	7	***
	belakah	bilakah	1	*
	berekakah	berapakah	1	*
	berakaphah	berapakah	1	*
China	barapa	berapakah	1	***
	kamapa	kenapakah	1	***
	kerapa	kenapakah	2	***
	kah(digugurkan)	kah	5	***
	serapa	siapa	1	*
Indonesia	kah(digugurkan)	kah	9	***
	siapakah	apakah nama kucing	3	-
	kapan	berapakah	2	B1
Iran	kah(digugurkan)	kah	15	***
	siapakah	apakah nama kucing	7	-
	kerapa	kenapa	1	*
	kampa	kenapa	1	****
	kampaa	kenapa	1	****
	bil	bila	1	***
	barapa	berapa	1	*
	beranpakah	berapa	1	**
	berabakan	berapa	1	*
	serapo	siapa	1	****

### **Penulis**

Yong Chyn Chye memperoleh ijazah Sarjana Muda Sastera (Bahasa dan Linguistik Melayu) dan Sarjana Bahasa Melayu di UPM. Kini, beliau melanjutkan pelajaran Doktor Falsafah dalam Bahasa Melayu di UPM dengan pengkhususan dalam bidang Psikolinguistik dan berkhidmat sebagai pensyarah di Pusat Pengajian Asas & Pendidikan Lanjutan (FOSEE), Multimedia University, Cyberjaya, Malaysia.

Vijayaletchumy a/p Subramaniam (Profesor Madya Dr.) menyempurnakan ijazah doktor falsafah di bawah tajuk ‘Disleksia dalam Aspek Bacaan Bahasa Melayu’ pada tahun 2003. Kini, beliau berkhidmat di Jabatan Bahasa Melayu, Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi, Universiti Putra Malaysia.